

Linna uudised

Saue lapsed on andekad muusikud lk 5

Kultuur

Esimene adventiküünal süüdatud lk 6

Kool

Kuidas olla kodanik lk 6

Saue 2010. aasta eelarve projekt jõudis volikokku lk 2–3

Kodu-uurimise Seltsing ootab sauelaste mälestusi lk 4

Saue Sõna

Saue Linnavolikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

nr 21 (316) • 4. detsember 2009

Infolehe „Saue Sõna“ algusaastad

1989. aasta detsembrikuu lõpus ilmus Saue esmakordselt oma leht.

Lehe väljaandmiseks hakati luba taotlema 1988. aasta suvel ning lõpuks see saadigi.

„Saue Sõna“ esimene toimetaja Silvia Annus.

Silvia Annus

Tookordne alevi täitevkomitee esimees Orm Valtson pöördus infolehe avaartiklis sauelaste poole sõnadega: „Lugupeetud sauelane, mulonrõõmteid tervitada Saue Sõna esimese numbril ilmumise puhul. Kas uue aja märk Saue? Usun, et jah.“ Lehe väljaandmisega tegeles üks inimene, kes kogus artikleid, toimetas, kirjutas need masinasse ümber, organiseeris trükkimise ja korraldas müügi. Müügist saadud raha pidi enam-vähem katma lehe trükkikulud.

Esimeses lehes avaldas mitugi tolaeagse asutuse —

Harju EPT, Vabariikliku STV, Harju Agrovastusbaas — juhatajat arvamusi, kuidas nad näevad oma asutuse perspektiivi seoses IME-ga (isemajandav Eesti).

Sõna said Saue rohelised, kes teatasid Matti Nappuse ja Tiit Kooseri eestvedamisel organiseeritud Saue Rohelise Maleva loomisest. Lehe esimesest numbrist peale anti teada Saue toimuvatest kultuuriüritustest. Avaartikli pealkiri oli „Saue mõis kui kultuurikeskus“. Saue lasi teavitati aasta viimasel kuul toimuvast kammerkontserdist ja lastele korraldatavast küünlapeost. Kirjutati ka

mõisatöötavatest ringidest, kus oli võimalus tegelda tantsu, laulu ja võõrkeele õppimisega.

Esimeses lehenumbris võisime lugeda osaiingu ELSAR moodustamisest. Nimetatud osaiing loodi Saue asuvate asutuste baasil ja elanike kaasabil ning see pidi tagama Saue vaba aja veetmise sportlikud võimalused.

Leht trükiti ENSV Agrotööstuskomitee TKB rotaprindis. Trükiarv oli 500 ja hind 20 kopikat.

Kuivõrd rotaprindi trükistes ei olnud võimalik fotosid avaldada, siis tuli leida muu võimalus lehe ilmestami-

seks. Kasutati värvitrukki nii pealkirjade kui ka kogu lehe ilmestamiseks, samuti jooniseid ja erinevaid kirjastiile. Tänu pr Monika Liivile muutus leht pillkupüüdavamaks.

Infolehel oli mitu püsirubriiki — eakate õnnitlused, õnnesoovid vanematele pere juurdekasvu puhul, elu pahupoolt käsitlev „Korraldussekoonika“, kultuuriteated, koolielu kajastav „Kooliveerud“ ja kuulutuste nurk. Läbi mitme numbril avaldati toiduretsepte.

Enamik salatiretsepte oli pr Linda Hindovilt, kes — arvestas poodide kesist toiduvalikut — andis inimestele

tulusaid näpunäiteid.

1991. aastal avaldati rida intervjuusid. Saue kaupluse juhataja Ö. Tabri, Saue arstid dr Peeter Urm ja dr Tiia Saukas, Saue Keskkooli direktor Jaan Palumets ning sotsiaalnõunik Anneli Vares rääkisid oma tööst.

Ühe kolmandiku leheruumist täitsid alevivolikogu ja alevivalitsuse materjalid. Ülejäänud vaba lehepind nõudis toimetaja initsiatiivi. Väga harva tuli mõni kirjutis omaalgatuslikult, enamasti pidi lehe toimetaja vajaliku inimese ise üles otsima ja paluma tal artikkel kirjutada.

Et lehte inimestele lähe-

male tuua, siis ühes lehenumbris viidi läbi rahvaküsitlus. Nagu arvata võis, tehti ka kriitikat, kuid rohkem oli asjalikke nõuandeid ja positiivseid hinnanguid.

1994. aastast muutus infolehe formaat, kujundus, toimetaja ja trükkikoda. Alles jäi lehe nimetus ja mõningad rubriigid — eakate sünnipäevaõnnitlused ja õnnesoovid pere juurdekasvu puhul. Infoleht muutus professionaalsemaks.

Nii võibki vaadata Saue oma lehe algusaastaid kui katsetust anda rahvale teada, mis Saue toimub ja mida sauelane soovib. ●

Linnavolikogu ja Linnavalitsus

Saue Linnavolikogu valis linnapea ja kinnitas ametisse uue linnavalitsuse

19. novembril toimunud Saue Linnavolikogu VI koosseisu teisel istungil valiti Saue linna peaks Orm Valtson.

Kati Ristoja

Avalike suhete ja kommunikatsiooni valdkonna juht

Istungil esitati linnapea kandidaadiks Orm Valtson (Reformierakond) kui Saue linna kohalike omavalitsuste valimistel kõige rohkem häälte saanud kandidaat. Vastaskandidaate ei esitatud.

Salajasel hääletusel sai Valtson 11 poolthäält.

Orm Valtson on olnud eelnevalt mitmel korral Saue linna napea ning tal on pikaajaline avaliku teenistuse kogemus.

Saue Linnavolikogu kinnitas 5-liikmelise linnavalitsuse koosseisu ja nimetas lisaks linnapea Orm Valtsonile linnavalitsuse liikmeteks Rafael Amose, Mati Uesoo, Kalev Israeli ja Jüri Tümanoki.

Saue Linnavolikogu moodustas üheksa komisjoni. Revisjonikomisjoni esimeheks valiti Jaan Moks (Keskerakond). ○

Linnavolikogu 2. istung

Saue Linnavolikogu VI koosseisu teine istung toimus 19. novembril 2009. a, päevakorras oli:

1. Volikogu komisjonide moodustamine /otsus nr 3/. Moodustati alljärgnevad komisjonid: revisjonikomisjon, eelarve- ja majanduskomisjon, planeerimis- ja ehituskomisjon, arengukomisjon, hariduskomisjon, kultuurikomisjon, sotsiaalkomisjon, spordikomisjon, keskkonnakomisjon/. (13 poolthäält, 3 erapooletut).
2. Volikogu revisjonikomisjoni esimehe valimine /otsus nr 4/. Revisjonikomisjoni esimeheks valiti 17 poolthäälega **Jaan Moks**.
3. Saue linna napea valimine /otsus nr 5/. Saue linna peaks valiti 11 poolthäälega (5 vastuhäält) **Orm Valtson**.
4. Linnavalitsuse liikmete arvu ja struktuuri kinnitamine /otsus nr 6/. (13 poolthäält 4, erapooletut).
5. Linnavalitsuse koosseisu kinnitamine /otsus nr 7/. Peale linna napea kinnitati linnavalitsuse liikmeteks: Rafael Amos, Kalev Israel, Jüri Tümanok, Mati Uesoo, (12 poolthäält, 5 erapooletut).
6. Esindajate nimetamine Harjumaa Omavalitsuste Liitu /otsus nr 8/. Harjumaa Omavalitsuste Liitu nimetati linnavalikogu esindajaks **Valdis Toomast** ja tema asendajaks **Urmas Viilma**. Saue Linnavalitsuse esindajaks nimetati **Orm Valtson** ja tema asendajaks **Rafael Amos**, (11 poolthäält, 2 vastuhäält, 4 erapooletut).
7. Esindajate nimetamine Eesti Linnade Liitu /otsus nr 9/. Eesti Linnade Liidu üldkoosolekule nimetati esindajaks volikogu esimees Valdis Toomast ja tema asendajaks Urmas Viilma ning esindajaks linna napea Orm Valtson ja tema asendajaks Rafael Amos, (9 poolthäält, 6 vastuhäält).
8. Palgalise linnavalitsuse liikme ametist vabastamine /otsus nr 10/. Palgalise linnavalitsuse liikme ametist vabastati Vello Toomik (11 poolthäält, 1 vastuhäält, 3 erapooletut).
9. Volikogu esimehe töö eest tasu määramine /otsus nr 11/, (10 poolthäält, 4 vastuhäält).
10. Linna napea lahetus /otsus nr 12/, (16 poolthäält, 1 erapooletut).
11. Fraktsiooni registreerimine /otsus nr 13/. Ühehäälselt registreeriti valimisliit „Kindlad tegijad – uus tulevik“ fraktsioon. Fraktsiooni esimees **Henn Põlluaas**.

Kõik volikogu määrused ja otsused on avalikustatud veebilehel ja linnakantseleis.

Maie Matsiselt
Saue Linnavalitsuse vastutav sekretär

Väljaandja: Saue Linnavalitsus
Tel 679 0175, leht@saue.ee

Teostus: Editor Grupp OÜ
Trükk: Baltic Print & Banners OÜ

Järgmine number ilmub
18. detsembril 2009

Linnavalitsuse 28. istung

Saue Linnavalitsuse 28. ISTUNG toimus 18. novembril 2009. aastal, päevakorras oli:

1. Tule tn kergliiklusteele kasutusloa andmine /korraldus nr 347/.
2. Tammetõru tn 14C puurkaev-pumplale kasutusloa andmine /korraldus nr 348/.
- 3.–12. Korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemine /korraldused nr 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358/.
13. Konkursi „Aasta tegu“ läbiviimise korra § 6 p 5 muutmise /määrus nr 15/.
14. Reservfondist raha eraldamine /korraldus nr 359/.
15. Saue linnale kuuluva sotsiaaleluruumi üürilepingu pikendamine /korraldus nr 360/.
16. Sotsiaaltoetuste maksimine /korraldus nr 361/.
17. Raske ja sügava puudega laste abivahendite hüvitamine /korraldus nr 362/.
18. Koduse mudilase toetuse maksimine /korraldus nr 363/.
19. Hooldaja määramine /korraldus nr 364/.
20. Sünnitoetuste maksimine /korraldus nr 365/.
21. Hooldusteenuse osutamine /korraldus nr 366/.
22. Koolitoetuse maksimine /korraldus nr 367/.
23. Toiduraha ja osalustasu kompenseerimine /korraldus nr 368/.
24. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna ametiasutuse hallatavate asutuste töötasustamise alused“ (esimene lugemine), /otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele/.
25. Saue Linnavolikogu otsuse eelnõu „Saue Linnavalitsuse ametikohtade nimetused ja koosseisud“ /otsustati suunata eelnõu kehtestamiseks volikogusse/.
26. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna 2010. a eelarve“ (kolmas lugemine /otsustati katkestada kolmas lugemine ja jätkata kolmanda lugemisega linnavalitsuse 25. novembri istungil/.
27. Info perioodil 29.10.2009 kuni 12.11.2009 sõlmitud lepingute kohta.

Linnavalitsuse 29. istung

Saue Linnavalitsuse 29. ISTUNG toimus 25. novembril 2009. aastal, päevakorras oli:

1. Kuusemetsa 16 üksikelamu laienduse projekteerimistingimuste kinnitamine /korraldus nr 369/.
2. Pärnasalu tn 21 hoone fassaadide rekonstrueerimise projekteerimistingimuste kinnitamine /korraldus nr 370/.
3. Korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise taotluse rahuldamata jätmise /korraldus 371/.
- 4.–8. Korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemine /korraldused nr 372,373,374,375,376/.
9. Esindaja määramine Harjumaa Ühistranspordikeskuse töös osalemiseks /korraldus nr 377/.
10. Lapse osalustasu kinnitamine Saue Noortekeskuse jõuluvaheaja reisir „Noortekeskuse Läti-reis“ /korraldus nr 378/.
11. Spordiühingutele raha eraldamine /korraldus nr 379/.
12. Osalemine MTÜ Saue Linna Invaühing projektis „Lähme, lapsed, jõulumaale!“ /korraldus nr 380/.
13. Osalemine koostööprojektis „Lääne-Harjumaa töötute aktiveerimiskeskus“ /korraldus nr 381/.
14. Toiduraha ja osalustasu kompenseerimine /korraldus nr 382/.
15. Müügipileti väljastamine /korraldus nr 383/.
16. Avaliku ürituse korraldamise luba /korraldus nr 384/.
17. Saue Linnavalitsuse 25.08.2000. a määruse nr 4 kehtetuks tunnistamine /määrus nr 16/.
18. Saue Linnavolikogu otsuse eelnõu „Saue Linnavolikogu 19.12.2002. a otsuse nr 26 kehtetuks tunnistamine /otsuse eelnõu suunati volikogusse/.
19. Saue Linnavolikogu otsuse eelnõu „Saue Linnavalitsuse ametikohtade nimetused ja koosseisud“ /otsuse eelnõu suunati volikogusse/.
20. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna teenistujate palgakorralduse alused /määruse eelnõu suunati volikogusse/.
21. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna ametiasutuse hallatavate asutuste töötasustamise alused“ II lugemine /määruse eelnõu suunati volikogusse/.
22. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna 2010. a eelarve“ III lugemine /määruse eelnõu suunati volikogusse/.
23. Eelarveprojekti muutmise vormi kinnitamine /korraldus nr 385/.

Kõik linnavalitsuse korraldused ja määrused on avalikustatud veebilehel ja linnakantseleis.

Maie Matsiselt
Saue Linnavalitsuse vastutav sekretär

Saue Linna 2010. aasta eelarve EELNÕU

Saue linna 2010. aasta eelarve

... detsember 2009 nr

Määrus kehtestatakse “Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse“ §22 lõike 1 punktide 1 ja 8, §22 lõike 2 ja 3, §38 lõike 1 alusel ja koosõlas “Valla- ja linnaeelarve seaduse“ §2 lõikega 1, §8 lõikega 1, §12 lõikega 1 ja §16 lõikega 3, Saue linna põhimääruse §59.

§ 1. Kinnitada Saue linna 2010. aasta eelarve tulud, finantseerimistingud ja kulud (kroonides), Vt tabelit lk 3

§ 2. Kinnitada Saue linna investeeringute kava Määrusega kehtestatakse Saue linna investeeringute kava vastavalt lisale 1.

§ 3. Kassatagavara Määrata kassatagavara suuruseks 0 krooni.

§ 4. Soetuste summad ja kohustuste võtmise piirang

1. Majandamiskulude eelarve arvelt võib teha soetusi summas kuni 30 000 krooni (ilma käibemaksuta) soetuse kohta; 2. Investeeringute eelarve investeerimisprojektide ja -objektide 2010. a summad sisaldavad nii kapitaliseeritavat kui ka kuludesse kantavat osa; 3. Vastavalt Valla- ja linnaeelarve seaduse muudatusele 01. märtsist 2009. a ei või linna valitseva mõju all olevad üksused võtta kapitalirendi- ja faktooringkohustusi, teenuse kontsessiooni kokkuleppest tekkivaid kohustusi, pikaajalisi kohustusi tarnijate ees ja muid pikaajalisi kohustusi, mis nõuavad tulevikus raha väljamaksmist.

§ 5. Volituste andmine linnavalitsusele

1. Eelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud riigieelarve eraldi-eraldatud vahendid ja saadud annetused võib linnavalitsus lisada eelarve tuludesse ja vastavatesse kuludesse pärast vastavate riigi õigusaktide vastuvõtmist, lepingute sõlmimist või annetuste saamist, informeerides sellest volikogu. 2. Linnavalitsusel kinnitada alaeelarvete kulud majandusliku sisu järgi vastavalt klassifikatorile. 3. 2010. aasta eelarves kavandatud omatulude enamlaekumisel saab enamlaekunud

omatulusid kasutada üksnes läbi linnaeelarve muutmise Saue Linnavolikogus.

4. Lubada linnavalitsusel teha muudatusi ametiasutuste struktuuris ja teenistujate koosseisus volikogu poolt kinnitatud teenistujate üldarvu ja palgafondi piires.

5. Lubada linnavalitsusel osaleda eelarveaastat ületavates europrojektides, mille omaosaluse summa ei ületa 100 000 krooni aastas.

§ 6. Assigneeringute sulgemine, eelarveaastal laekumata jäänud tulude arvestamine ja 2009. aasta lõpul kulusid ületav tulude summa kasutamine

1. Mitte sulgeda 2009. a eelarves Avatud Noortekeskuse ehitamiseks ette nähtud assigneeringuid summas 22 420 000 krooni; 2. Mitte sulgeda 2009. aastal riigieelarvest puuetega laste lapsehoiuteenuse ostmiseks eraldatud 68 800 krooni ja puuetega laste hooldajatoetuseks eraldatud 16 710 krooni; 3. 2009. a eelarve tuludesse planeeritud EL-toetust Avatud Noortekeskuse ehitamiseks summas 15 000 000 krooni arvestada 2010. a eelarve tuludes; 4. Sulgeda 2009. aasta lõpuks käesolevas paragrahvis nimetatamata muud kasutamata jäänud assigneeringud ja arvata need linna eelarve rahaliste vahendite jäägi hulka. 5. Eelarveaasta lõpul kulusid ületava tulude summa arvata eelarve rahaliste vahendite jäägi hulka.

§ 7. Määruse rakendamine

1. Kinnitada 2010. a toetus suurused alljärgnevalt: 1.1 Sünnitoetus 7000 krooni. 1.2 Koduse mudilase toetus 2000 krooni kuus. 1.3 Koolitoetus 1. klassi õpilastele 1000 krooni ja 2.–12. klassi õpilastele 500 krooni. 1.4 Pensionäride ja puuetega inimeste jõulutoetus 500 krooni. 1.5 Hooldajatoetus raske puudega isiku hooldajale 400 krooni kuus. 1.6 Hooldajatoetus sügava puudega isiku hooldajale 600 krooni kuus. 1.7 Lastehoiuteenuse toetus 2800 krooni kuus. 1.8 Matusetoetus 3000 krooni. 2. Määrus jõustub 3. päeval peale avalikustamist. 3. Määrust rakendatakse 01. jaanuarist 2010. a.

Linnavolikogu ja Linnavalitsus

Linnavalitsus esitas volikogule Saue linna 2010. aasta eelarve projekti

Orm Valtson
Linnapea

Saue linnavalitsus esitas volikogule Saue linna 2010. aasta linnaeelarve projekti, mis koostati lähtuvalt Saue linna arengukavast, Eesti Reformierakonna ja Erakonna Isamaa ja Res Publica Liit vahel sõlmitud koalitsioonilepingust, Rahandusministeeriumi ja Eesti Panga prognoosidest Eesti majandusele 2010. aastal.

Eesti Vabariigi Valitsus on seadnud eesmärgiks võtta 2011. aastal Eestis kasutusele rahahühikuna euro. Selle eesmärgi saavutamiseks on oluline kogu avaliku sektori eelarve tasakaal 2010. aastal. Range eelarvedistsipliin peab toetama eurole üleminekut ja Eesti majanduse taas kasvule pööramist. Valitsus ootab omavalitsustelt konservatiivseid eelarveid ning Euroopa Liidu struktuurivahendite

kiiret ja efektiivset kasutusele võtmist. Esimesed märgid Eesti majanduse stabiliseerumisele või tagasihoidlikule tõusule on olemas, kuid tõenäoliselt püsib 2010. aastal jätkuvalt kõrge tööpuudus ja vähenevad sissetulekud. Eespool toodust tingituna ei ole oodata kohalike omavalitsuste peamise tululikka, üksikisiku tulumaksu kasvu 2010. aastal. Kohalike omavalitsuste tulud on langenud 2005.–2006. aasta tasemele ja see seab ka piirid omavalitsuste tegevusele.

Saue linna 2010. aasta eelarve eelnõu on koostatud eesmärgiga tagada linna avalike teenuste osutamine kõigile sihtgruppidele. Linnavalitsus peab oluliseks, et juba alustatud projektid jätkuksid ka 2010. aastal. Eelnevate aastate ettevalmistustöö on loonud vajaliku baasi, et jätkata investeerimist linna infrast-

raktuuri, kaasates selleks ka Euroopa Liidu struktuurivahendeid.

2010. aastal peab valmima Avatud Noortekeskuse uus hoone, mis loob nüüdisaegsed tingimused kooliväliseks tegevuseks Saue noortele. Jätkame ettevalmistustöödega ÜVK projekti rakendamiseks ja kergliiklusteede ehituseks aastatel 2010–2013 Euroopa Liidu struktuurivahendite abil. Linna asutustes suudetakse säilitada konkurentsivõimeline töötasu pedagoogidele ja teistele avaliku sektori töötajatele. Sotsiaaltoetuste määrad noortele, vähekindlustatud peredele ja eakatele ei kasva, aga ka ei lange. Säilitatakse toetuste tase kultuuri- ja spordiklubidele. Linnavalitsus usub, et Saue linna 2010. aasta eelarve projekt tagab linna jätkusuutliku arengu ja kindlustunde linnaelanikele. ●

TULUD	2010.a
MAKSUD	63 250 000
Füüsilise isiku tulumaks	62 000 000
Maamaks	1 250 000
KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜGID	11 290 080
Riigilõiv	100 000
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	7 964 370
Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustegevusest	1 167 060
Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	685 000
Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	27 600
Elamu- ja kommunaalmajanduse tulud	479 200
Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	100 000
Üüri- ja renditulud varadelt	766 850
TOETUSED	32 369 680
Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks valitsussektorist	615 170
Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks	15 685 100
Mittesihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks (§ 11)	16 069 410
MUUD TULUD	720 000
Intressi- ja viivisetulud hoiustelt	500 000
Rendi- ja üüritulu mittetoodetud põhivaradelt	70 000
Saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitus	150 000
EELARVE TULUD KOKKU	107 629 760

FINANTSEERIMISTEHINGUD	2010.a
Laenude tagasimaksed muudele residentidele	-3 780 000
Kulude katteks suunatud jääk	20 167 910
FINANTSEERIMISTEHINGUD KOKKU	16 387 910

SAUE LINNA 2010.a INVESTEERINGUTE KAVA

Nimetus	Sisu	Summa (krooni)	Allikas
Haridus	Gümnaasiumi juurdeehitus	300 000	Linnaeelarve, riigielarve
Majandus, keskkonnakaitse, elamu- ja kommunaalmajandus	Teede ehitus, ÜVK	6 684 200	EL, riigielarve, linnaeelarve,
	Tänavavalgustus	210 000	linnaeelarve
Kultuur, vaba aeg	Sarapiku tervise- ja puhkekompleksi edasiarendamine	500 000	linnaeelarve
	Avatud Noortekeskuse ehitamine	22 420 000	EL, võõrvahendid, ületulevad aastast 2009
	Klaasisulatusahi Huvikeskusele	55 000	sihtvahendid

KULUD	2010.a
HARIDUSKULUD KOKKU, sh	47 485 480
Investeeringud	300 000
Saue Lasteaed "Midrimaa"	17 100 660
sh personalikulud	12 235 700
Haridusteenuste ostmise teistelt KOV-ilt	2 820 000
Saue Gümnaasium	19 024 400
sh personalikulud	15 470 600
Saue Koolihaldusasutus	7 754 170
sh personalikulud	3 373 500
Õpilaste tasuta sõit	423 000
Vahetus(üli)õpilaste stipendium	63 250
SOTSIAALSE KAITSE KULUD KOKKU, sh	10 129 210
Sotsiaaltoetused	7 230 570
Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeadasutused	68 800
Toetus Saue Invaühingule	50 000
Eakate sotsiaalhoolekandeadasutused	269 000
Saue Päevakeskus	1 021 740
sh personalikulud	628 300
Beebiballi korralduskulud	105 000
sh personalikulud	3 600
Ravikindlustusega hõlmamata isikute ja töötute kaitse	38 200
sh personalikulud	8 200
Sotsiaalse kaitse haldus	1 345 900
sh personalikulud	1 159 900
TERVISHOID	82 000
MAJANDUSE ja KESKKONNAKAITSE KULUD KOKKU, sh	19 365 100
Investeeringud, sh	6 894 200
Veevarustused	3 800 000
Tänavate korrashoid	210 000
Liikluskorraldus	240 000
Transpordikorraldus	2 475 000
Planeerimine	266 000
Jäätme- ja heitveekäitlus	3 806 500
sh personalikulud	60 000
Keskkonnakaitse	665 000
sh personalikulud	15 000
Tänavavalgustus	1 270 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	823 100
sh personalikulud	40 400
Hulkuvate loomade püüdmiskulud	30 000
Valdkonna haldamine	2 685 300
sh personalikulud	2 353 300
AVALIK KORD	240 000
MUU RIIGIKAITSE	90 000
sh Kaitseliidu Harju Malevkonna Saue Kompanii	90 000
VABA AJA, KULTUURI, RELIGIOONI KULUD KOKKU, sh	33 044 010
Investeeringud	22 975 000
Puhkepargid, mänguväljakud	60 000
Saue Muusikakool	3 854 500
sh personalikulud	3 437 500
Saue Noortekeskus	1 752 500
sh personalikulud	1 207 900
Saue Linnaraamatukogu	1 068 600
sh personalikulud	808 200
Saue Huvikeskus	1 829 410
sh personalikulud	1 307 640
Kohaliku tähtsusega kultuuriüritused, seltsitegevus	1 444 000
sh personalikulud	90 000
Toetus Saue Kirikule	60 000
ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSTE KULUD KOKKU, sh	13 581 870
Saue Linnavolikogu	1 390 000
sh personalikulud	1 265 000
Saue Linnavalitsus	9 437 900
sh personalikulud	6 682 800
Reservfond	1 265 000
Valitsussektori võla teenindamine	1 200 000
Üldiselooga ülekanded valitsussektorist	288 970
EELARVE KULUD KOKKU	124 017 670

Eelarve põhjaliku seletuskirjaga saab tutvuda Saue linna kodulehel: www.saue.ee

Pildil on tulevase Saue Noortekeskuse hoone.

Mitmesugust

Tere, väike ilmakodanik!

27. novembril toimus Saue lasteaias Midrimaa 2009. aasta viimane beebiball. Sel korral anti pidulikult sünnitunnistused üheksale beebile. 2009. aastal on Saue linn saanud rikkamaks 89 uue linnakodaniku võrra, kelle seas on ka Saue linna 6000. kodanik — 2. jaanuaril ilmavalgust näinud Rasmus Reinson. Eelmisel, 2008. aastal sündis Saue linnas 83 last.

Oma emmede süles istuvad (vasakult paremale): ARMIN VALD, MARC TRISTAN METS, KRISTOFER HÄLING, ELIISABETH BERGMANN, MARIELL OLGO.

Oma emmede süles istuvad (vasakult paremale): DELISA JÄRVELAID, LIIS EERO, LOVIISE KATRIIN AVALO, LEIGAR LEITMÄE.

Pöördumine

Hea Saue inimene!

Saue Kodu-uurimise Seltsing tegeleb juba üle kuue aasta kodukoha ajaloo ja kultuuripärandi kogumise, uurimise ning jäädvustamisega. Lisaks ajalooraamatuis ning arhiivisäilikes leiduvale soovime talletada ka Saue inimeste mälestusi oma kodupaigast.

Kogume sauelaste mälestusi oma kodukohast, tegemistest, perest, koolist — kõigest sellest, mis olnud ja meelde jäänud. Ajalugu ei koosne ju vaid suurtest nimedest ning suurtest sündmustest, vaid saab alguse meist endist, meie igapäevategemistest, meid ümbritsevast ühiskonnast, ümbrusest ja loodusest.

Seetõttu pöördume Sinu poole palvega, et jagaksid meiega oma mälestusi. Meil on soov koguda erinevaid meenutusi teemade kaupa, pikema aja jooksul. Esimese teemana võtame vaatluse alla muljed Sauele tulemisest ja esimestest Saue-mälestustest. Pakume välja mõned suunavad küsimused, mis võiksid aidata Sul oma mõtteid-mälestusi kirjeldada. Võta leht paberit ja pastakas või ava arvuti ning talleta need kodukoha ajaloo jaoks.

Kui Sa päris varasest lapsepõlvest ei mäleta küsimustes mainitud üksikasju, siis võid oma meenutusi jagada oma noorusaastate, nt 10–15 eluaasta kogemuste najal. Lisa see fakt kindlasti ka oma kirjeldusse. Oleme siiralt õnnelikud, kui küsitlute ka oma eakamaid pereliikmeid ning tähendate üles nendegi mõtted ja mälestused.

Saue Kodu-uurimise Seltsing on samuti huvitatud kõikidest teistest Sauega seotud mälestustest. Kui Sa mingil põhjusel ei soovi etteantud teemal kaasa rääkida, kuid tahaksid jagada mõtteid mõnel teisel Sulle olulisel teemal, siis pane ka need kindlasti kirja, märkides juurde, mis ajajärgul kirjutises kajastatu on toimunud.

Kõik tööd talletatakse Saue Linnaraamatukogus Saue Kodu-uurimise Seltsingu arhiivis ning nendega on edaspidi võimalik kõigil huvilistel tutvuda. Elamusi huvitavamatest töödest soovime kirjutajate nõusolekul jagada ka Saue Sõna veergudel.

Ootame Sinu mälestusi hiljemalt 1. märtsiks 2010. Mälestused võib saata e-posti aadressil sauelugu@gmail.com, saata postiga või tuua isiklikult Saue Linnaraamatukokku, aadressil Saue, Nurmesalu 9.

Austusega, Saue Kodu-uurimise Seltsing

Esimesed mälestused Sauest

Kirjutamise kuupäev
Nimi, vanus, sünnikoht

- Missugused on Sinu esimesed mälestused Sauest? Kui vana Sa siis olid? Mis aastal Sina ja Su pere Sauele tuli(d)? Või oled sin sündinud?
- Kus teie pere Sauel elas? Kirjelda oma kodu (eramaja, korrumaja, aed, tänav). Kes olid naabrid. Kellega rohkem läbi käidi. **P.S.** 1) Kui oled elanud Sauel mitmes kohas, siis lisa iga kodu kirjeldamisel oma vanus või ligikaudne ajavahemik. 2) Kodu sisustust pole vaja kirjeldada.
- Millised teed-tänavad olid sellel ajal olemas? Kirjelda, kuidas need kulgesid ja missugust nimetust kandsid. Kas tänav ametlik nimetus erines rahva hulgas levinust? Hüüdnimed.
- Missugune oli loodus? Metsad, pargid, veekogud, looduslikud heina- ja karjamaad jms.
- Millised asutused ja ettevõtted sellel ajal Sauel olid? Kas Sina, Sinu pereliikmed või tuttavad olid nende asutuste ja ettevõtetega tööalaselt seotud? Kuidas neid rahva hulgas kutsuti?
- Millised kauplused ja muud teenindusasutused Sauel olid? Kus need asusid? Kuidas kauplusi rahva seas kutsuti (nt Saue Kaubakeskus — suur pood)? Milliseid kauplusi eelistati kauba ostmisel? Miks?
- Mida mäletad mõisast? Kus asusid mõisahooned (aidad, laudad, moonakamajad jms)? Mõisa side ja suhe elanikega. Vastastikune suhtumine. Missugused ettevõtted on asunud Saue mõisa peahoones? Kas oled ka ise nendega seotud olnud?
- Missugune on olnud Sinu suhe raudteega? Mis funktsioon on olnud raudteejaamal?
- Milliseid talumajapidamisi mäletad ja kes seal elasid? Noorematele vastajatele: kas Sulle on jäänud Saue linnapildis silma vanemaid ehitisi? Mida Sa neist tead või oled kuulnud?
- Kohalik omavalitsus. Kus asus ja kuidas nägi välja hoone? Kes olid omavalitsuse juhtfiguurid? Kui võimalik, siis kirjelda neid. **P.S.** 1) Omavalitsuse kirjeldustele lisa aastaarv; 2) Erinevate võimude aegseid omavalitsusi kirjelda eraldi.
- Saue inimesed. Kes on eredamalt meelde jäänud, tuntumad? Kellest on räägitud laiemalt. Kelle üle on seltskonnas nalja visatud. Kes Saue inimestest väärakis esile tõstmist ja miks?
- Kui Sa oled vahepeal Saue pikemat aega (vähemalt 3 aastat) ära olnud, siis milliseid muutusi oled märganud tagasi tulles (ueed tänavad, elamud, asutused, teenindusasutused, omavalitsus jms).

Esinesid Saue väikesed interpreedid

Saue Muusikakooli väikeste interpretide kontsert Tallinna Keskraamatukogus toimus 24. novembril.

Terje Mäss

Saue Muusikakooli õppealajuhataja

Juba kolmandat korda esinesid Saue Muusikakooli õpilased "Väikeste interpretide" kontsertsarjas, mis tutvustab Tallinna ja Harjumaa muusikakooli laiemale publikule.

Meie koolist osalesid tublid solistid trompeti, flöödi, klaveri, viiuli, kitarr ja klarineti erialalt. Esinesid Marti Michelson, Karl Korts, Brita-Liis Oruste, Grete Saar, Tanel Talumaa, Joosep Talumaa, Sigrít Pikkar, Sigrít Keerd, Joonas Praks ja Annelize Vlasenko.

Väga hea esituse eest tõsttan esile **Marti Michelsoni trompeti erialalt, õp Jaak Oserov, ja Annelize Vlasenkot viiuli erialalt, õp Juta Ross.**

Kontserdi lõpetuseks kõlas südantsoojendavalt tütarlaste ansambli esituses M. Rahumetsa "Lapse palve", mis oli armsaks sissejuhatajaks kohe-kohe saabuvale jõuluaajale.

Täna kõiki esinejaid ja

nende õpetajaid — Tiina Kalvetit, Marina Jurtšenkot, Eli-na Seegelit, Juta Rossi, Jüri Hargelit, Jaak Oserovi, Iljo Tomingat, Alvar Mölderit ja Ulvi Kanterit õpilaste väga hea ettevalmistamise eest.

Loodetavasti tutvustame edaspidigi Saue Muusikakooli noori muusikuid Tallinna publikule. ●

Koolis oli tore novembrikuu!

Piret Uulma

November oli rikas kuu tähtpäevade poolest. Pühalik ja mõtlik hingepäev, mis juhatab meid mõtetes tagasi esivanemate juurde, üllatab oma pühaliku tagasivaatega — et pole me esimesed siin maailmas, kes on oma mõtetele ja tegudele kestvust otsinud. Ja ilmselt mitte ka viimased. Me tänane oma esivanemaid tarkuse eest, mille nad siia ilma teistele rõõmuks jätsid, kuid meenutame neid ka neis hetkedes, kus oli teineteisest hoolimist ning ka rõõmu ja lusti.

Rõõmu toovad igal aastal novembris isadepäev, märdi- ja kadripäev. Saue Gümnaasiumis on november aga sünnipäevakuu — sel aastal pidas kool oma 24. teetähist. Sel puhul kaunistati maja ja korraldati aktuseid, lapsed korraldasid koolis küpsetiste müügi ja valmistasid sünnipäevatorte. Samuti sai sünnipäevanädalal osa võtta loomingulistest võistlustest, kus esitati luuletusi, laule ja tantse. Reedel, 27. novembril toimusid aktused kõigis kooliastmetes, seal märgiti ära ka parimad võistlejad. Nüüd

algab kooli 25. tegevusaasta juubeliaasta ettevalmistused algavad juba nüüd.

Novembrikuu üheks tähtsamaks päevaks on koolis ka kodanikupäev (26. november). Kodanikupäeva oleme tähistanud ametliku päevana juba üle kümne aasta. Iga inimese tegevusest jääb ühiskonda jälg. Iga inimese töö ja selle tegemine on oluline ühiskonna arengus. Ka see, kui hästi tunneb ta oma õigusi ja kohustusi. Seda, missugune on iga töö sisuline pool, tahab noor inimene juba varakult teada. Seetõttu

püüavad aktiivsemad otsijad novembrikuus töövarjude-na õppida tundma tõeliseid ameteid. Seda võimalust on keskkooliõpilased igal aastal kasutanud ning nii mõnedki miks- või kuidas-küsimused on varakult selgeks saanud. Ka püütakse igal aastal tutvuda riigi esindusametitega. Sel aastal oli 12. A klassil võimalus kohtuda A. Ansipiga. Nüüd, detsembrikuus, peab juba iga keskkooliõpetaja mõtlema sellele, milline on tema tulevik ning selle põhjal tegema ka eksamivaliku järgmise aasta algul. ●

2009. aasta parimad geograafiatundjad

Käesoleva aasta üleriigilise geograafiaolümpiaadi piirkondlik voor toimus 21. novembril Viimsi Keskkoolis. Olümpiaadi küsimused koostas Tartu Ülikooli Teaduskool.

Osavõtt olümpiaadist eeldab vastava kooliastme ainekava põhjalikku tundmist, selle rakendamise oskust ning igapäevaelu puudutavate küsimustega kursis olemist. Saue Gümnaasiumis õpivad laia silmaringiga geograafiahuvilised noored, kes saavutasid olümpiaadil häid tulemusi.

- Harjumaa parim 9. klasside geograafiatundja on Karl-Juhan Küling;
- II koha saavutas Riho Nagel 12. klasside õpilaste arvestuses;
- III koha sai Mariann Vendelin 8. klasside õpilaste arvestuses.

Napilt jäi 11. klasside õpilaste hulgas neljandaks Ahto Salumets.

Osa võtsid veel Marko Bogoljubov, Sander Siniorg, Valle Morel, Maidu Rasva ja Mayrold Palumets.

Olümpiaad on hea võimalus oma teadmiste võrdlemiseks eakaaslastega ja huvi suurendamiseks loodusteaduste vastu.

Ulvi Urgard
Geograafiaõpetaja

Tallinna Keskraamatukogu kutsub muusikat kuulama!

Kuivõrd muusikaosakonna avamisega 2002. aastal sai Tallinna Keskraamatukogust muusikaraamatukogu, on üsna loomulik, et lisaks plaadi- ja noodilaenule ka kõlab raamatukogu seinte vahel muusika ka elavas ettekandes. Teisest küljest, Tallinnas ja selle ümbruses on palju andekaid lapsi, kellele tee suurtele lavadele alles ees.

„Väikesed interpreedid keskraamatukogus“ on Tallinna ja Harjumaa muusikakooli tutvustav laste kontserdisari. Iga kontserdi sisustab üks muusikakool, kellel on võimalus anda läbilõike koolis õpetatavatest erialadest ning näidata erinevas vanuseastmes noori muusikuid.

Sarja korraldab Tallinna Keskraamatukogu muusikaosakond alates 2002. aastast ning käimasolev hooaeg on sarja neljas (toimub üle aasta). Nii keskraamatukogule kui ka paljudele muusikakoolidele on meie sarjas osalmine saanud heaks traditsiooniks, Saue muusikakooli noori muusikuid oli meil hea meel tervitada juba kolmandat korda.

Sel hooajal kestab kontserdisari novembrist märtsini ning lisaks Saue lastele astuvad üles veel Vanalinna Hariduskollegiumi, Tallinna, Lashnamäe ja Nõmme muusikakooli, Tallinna Muusikakeskkooli, Rae Huvialakooli ning Arsise Kellade Kooli noored interpreedid.

Kontserdid toimuvad Tallinna Keskraamatukogu saalis (Estonia pst 8). Sisepääs kontsertidele tasuta.

Lähem info kontsertide toimumise kohta keskraamatukogu Muusikalehel: www.keskraamatukogu.ee/muusika

Sarja korraldaja,
Kaie Viigipuu-Kreintaal
Muusikaosakonna juhataja
683 0913

Saue Muusikakool kutsub kontsertidele!

6. detsember kl 12.00

Saue Poistekoori ettevalmistuskoori kontsert Saue Gümnaasiumi aulas

11. detsember kl 19.00

Iljo Toming ja Peep Ojaveski „Django Reinhardti õhtu“ Saue Gümnaasiumi aulas

13. detsember

Poistekoori jõulukontsert Keila Uuspostlikus Kirikus

13. detsember kell 16.00

Koduste laste jõulupidu. Esineb Saue Poistekoor Saue Gümnaasiumi aulas

15. detsember kl 18.00

Temaatiline aastalõpukontsert „Jõulud“ Saue Gümnaasiumi aulas

Mitmesugust

Kodanikuks olemise võlu ja vaev

26. november — kodanikupäev. Päev, mis on pühendatud Eesti Vabariigi kodanikule ja inimesele, kes kodanikustaatus saada soovib.

Karmen Veerme

See on päev, mille eesmärgiks on tõsta kodanikuuhkust. Samas on see ka teabepäev, mis jagab kodanikele informatsiooni kodanikuks olemisega kaasnevate õiguste ja kohustuste kohta.

Kodanikupäeva tähistamiseks on valitud 26. november just seetõttu, et täpselt samal päeval 1918. aastal andis Maanõukogu välja otsuse Eesti kodakondsusest. On arusaadav, et see päev on ideaalne tuletamiseks Eesti riigis elavatele inimestele meelde, et kodanikuks olemine ei tähenda mitte ainult eelseid mittekodanike ees, vaid ka riigi elu edendamist ja selle edasi viimist.

Sõna „kodanik“ meenutab eelkõige kodakondsust. Tõsi, nende vahel on otsene seos. Kodanikus saab selle riigi elanik, kellel on vastav kodakondsus. Eesti Vabariigi kodakondsus omandatakse sünniga, saadakse neutralisatsiooni korras või taastatakse isikule, kes on sellest alaealisena ilma

jäänud. See on dokument, mis tõendab meie rahvust ja olemasolu. Kuid kodanik olla tähendab olla midagi enam kui lihtsalt kodakondsusega isik. See eeldab aktiivset osalemist riigi elus, nii küla-, valla- või linna- kui ka riiklikul tasandil. See tähendab olla oma riigi asjadega kursis ning valmisolekut asuda kodumaa kaitsele iga päev, igal kellal ajal ja igasugustes tingimustest. Kodanikuks olemisel on omad plussid: võimalus saada parlamendi liikmeks, osaleda kohaliku omavalitsuse valimistel ning isegi kandideerida presidendiks. Lisaks sellele on kodanikul õigus saada abi ja toetust vanaduse, toitjakaotuse, tööpuuduse ja töövõimetuse korral, poliitilist kaitset, reisides välismaal, ning õigus vabalt valida oma tegevusala ja tulevast töökohta. Kuid iga hea asjaga kaasnevad ka tingimused, kodanikuks olemine tähendab ka kohustust olla ustav Eesti Vabariigi põhiseaduslikule korrale ning osutada vajadusel vastupanu riigikorra vägivaldsele muutmisele.

Kodanikuks olemine ei tähenda ainult kodakondsuse omamist. Kodanik on hoolas, tark ja hingega asja juures. Ta osaleb hääletamisel ning on aktiivseks osaks laiaulatusliku kodanikuühiskonna kujunemisel. Kodanikuühiskond on see, mis tänapäeva maailmas täiendab parteide tegevust ja ei lase neil domineerida, mõjutab seaduseelnõusid, et vastavad abi ja reforme vajavad inimgrupid saaksid poliitikutel tähelepanu osaks.

Kodanike poolt moodustatud organisatsioonid on ühiskonna mitmekesisuse alustalad, mille abil leiavad väljundi erinevad huvid ja ühiskonnagrupid. Kodanik ise aga peab olema salliv, koostööaldis ning initsiatiivi haarav. Kodakondsuse võib inimene saada kohe pärast vastavate eksamite sooritamist, kuid see ei tähenda, et sa juba kodanik oleksid. Kodanikuks ei saa üle öö, selleks kasvatakse. Õiged kodanikud koolitavad välja lapsevanemad, kool ja muidugi demokraatia valvur — meedia.

Kõigi nende kolme aspekti poolt pakutav informatsioon ja kasvatus suunavad inimese ning tema väärtushinnanguite kujunemist. Juba väiksest peale sisestatakse lapsele, et prügi maha visata ei tohi, sõpra peab aitama ja vanemaid austama. Sealt algab see „kodanikukool“, tänu millele on meil ühiskonnas sellised ennastalgavad ja üksteist abistavad inimesed, kes on riigi edasikandjaks jõuks.

Täisväärtuslikuks kodanikuks võib pidada haritud ja elujõulist inimest, kes meeeldi aitab lahendada ühiskonnas esile kerkivaid probleeme ning on kursis elujärge arendavate meetodite ja vahenditega. Selleks on inimene, kellele kodanikuks olemine on sama, mis elamine omaenda kodus. Sõnast „koda“ — maja või kodu — on ka meie kodanik alguse saanud, ta on selles kojast elav inimene. Nii nagu oma kodus, nii hoolitseb kodanik ka oma riigis korra eest ning armastab ja austab oma kodumaad ihu ja hingega. ●

Küünal süüdatud. Kena jõuluootust!

1. advendil, 29. novembril kell 16.00 süüdati Saue Keskuse pargis linna jõulupuul jõulutuled. Laulis Saue Poistekoor ja Saue gümnaasiumi Väikeste Tüdrukute Koor ning kristliku sõnumiga esinesid kirikuõpetajad Vahur Utno ja Urmas Viilma. Linnapea Orm Valtson kuulutas välja jõulurahu ning soovis kõigile sauelastele kauneid jõule. Jõulurahu kestab kuni kolmekuningapäevani, 6. jaanuarini. ●

Külas peaministril

Martin Kuuben

Saue Gümnaasiumi 12. A klassi külaskäik Eesti peaministri juurde algas ootuspäraselt: sisenedes uksest valitsushoonesse, saabus otsekohe turvakontroll, demonstreerimaks, kui hästi valvatud on meie riigi peaminister. Ainus turvamees vaateulatuses kontrollis Eesti tulevikuloost, et teha kindlaks, et neil keelatud asju poleks.

Olles kontrolli edukalt läbinud, suundusid õpilased pressiruumi, kus valitsus neljapäeviti intervjuusid annab. Istudes toolidele ja seades end mugavalt sisse, käis igapähele tahes-tahmata peast läbi mõte istuda peaministri toolile, et talletada osake hiilgusest, mida väikeriigi peaministergi omab. Oodati innukalt, et hr Ansip saabus ja täidaks või purustaks kõigi ootused ja pettekujutlused peaministri. Väikese fotosessiooni järel saabus peaministri noor sekretär, kes pärast lühikest sissejuhatust viis õpilased hoone tööruumidesse.

Liikudes läbi kitsaste, madalate lagedega trepikodade ja

käikude, tabas suurde valgese tuppa astudes silmipimestatav vaatepilt — suur valge kirjutuslaud, arvuti ja muude vajalike esemetega kogu ruumi keskmes. Ühe seina ääres seisis hiigelteleviisor ja helisüsteem, teisel pool aga mugav, enda poole kutsuv diivan. Mõte oli selline, et olime saabunud kõige tähtsama ministri kabinet! Õpilased seisid seina ääres kolmerealises ravis, südamed ärevil.

Uksest astus sisse peaminister. Saabus vaikus, kuulda oli vaid õpetaja M. Tambergi fotoaparaadi plöksatusi ja võõrustaja samme. Tagamaks hea esmamulje ja loomaks kergemat õhkkonda, teretas ta külalisi. Paari sekundiga purunes mis-iganes ikoon peaministri, kas meedia või muu allika poolt tekitatud, mis varem mõtetes pesitses.

Nagu igal poliitikul, oli ka hr Ansipil jutt väga sorav ja sõbralik. Olles teada saanud, et ruum, mis peaministri kabinetiks arvatud sai, on hoopis sekretäri oma ja hõlmab ka ootetua otstarvet, tekkis otsekohe huvi, missugune suursugune kabinet on sek-

retäri ülemusel. Peaminister juhatas meid ühest ruumist teise ja tutvustas meie valitsushoone ajalugu ning erinevate tubade funktsioone. Lubati istuda ümarlaua ümber, samal ajal, kui peaminister jutustas, mis siin ruumis tavaliselt toimub. Lühidalt, abiturientidele anti võimalus nautida kõrgeimat vaadet Tallinna vanalinnale Stenbocki maja rõdult.

Rõdu kaudu saabusime oodatud sihtkohta — peaministri kabinet. Kuulsime seal lugusid tõistest elamustest ja iga tähtsama eseme ajaloost. Näha anti isegi käsitsi kirjutatud kirja George W. Bushilt, endiselt USA presidendilt.

Pärast lühikest tutvustust nn neljasilmatooga ja selle

ruumiga, kus tavaliselt otsuseid langetatakse, sai meie külaskäik läbi ja peaminister jättis meiega huvasti.

Peaministri jutt oli peamiselt selgitus oma ameti ja majas toimuva kohta. Muutes end rohkem võrdväärseks tavakodanikuga ja leides mingisuguseid ühiseid huve või arusaamu külalistega, tagas ta, et inimesed ei oleks temaga vesteldes kohutatud või aukartvas olekus. Peaministri monoloog triivis sammhaaval mõtteni, et ka Saue Gümnaasiumi 12. A klassist võiks keegi samuti mingil päeval poliitikuks hakata või selle vastu rohkem huvi tunda. Minu kui ühe õpilase kogemus oli igati rahuldav ja külaskäik peaministri juurde muljetavaldav. ●

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit — 20!

Aastapäeva tähistamiseks said alaliitude esindajad kutse töösele kokkusaamisele. Sisukas päev lõppes piduliku vastuvõetuga Nordic Hotel Forumis, kus esines kõnega ja käitles kõigi kokkutulnutega Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves. Tunnustust invaliidumise tööle jagas ka sotsiaalminister Hanno Pevkur. Oli hulgaliselt õnnitlejaid, laulis Dave Benton. Invaliidu president Ants Leemets andis aktiivsetele tegijatele üle aukirjad ja meened. Saue Invaühingu esindajatest said selle au osalisteks Elena Kalbus ning Liia ja Heiki Lumilaid.

Teated

VESIAEROOBIKA

Treeningud detsembrikuus: 02.–21.12,
E ja K algusega 19.30

Kuupilet 6 x 70 = 420.-, üksikpilet 90.- krooni.
3 tundi tervisele igal nädalal!

SAUE UJULA

HINNAD ON JÄTKUVALT ODAVAIMAD!

AVATUD E–R 6.30–22.00
L 9.00–17.00; P 9.00–20.00

Kohtumiseni ujulas – Nurmesalu 9, Saue!

Päevakeskuse ürituste kava

- 08.12.09 kell 13.00 Ülo Pender näitab filme (Haapsalu ja Armeenia kogukond)
- 15.12.09 kell 13.00 Ps erivajadustega inimeste jõulupidu
- 15.12.09 muusikahuvilised korraldavad kontserdi „Valge gospel“ külastuse Pärnu Eliisabeti kirikusse; buss väljub kell 18.00 Saue Kaubakeskuse eest
- 23.12.09 kell 15.00 Saue Gümnaasiumi saalis eakate jõulupidu (kel 70 ja rohkem eluaastat), vajalik eelnev registreerimine Saue Päevakeskuses. Registreerimine lõpeb 15.12.09; sissepääs kutsetega.
- Jätub registreerimine Ida-Preisamaa (praegune Poola) reisile!
- Saue Päevakeskus üürib jätkuvalt välja ruume eakate tähtpäevade tähistamiseks. Tunni hind 50.- krooni
- 22.12.09 kell 15.00 Saue Linna Invaühingu jõuluõhtu. Registreerimine lõpeb 15.12.09.
- 28.12.09 kell 17.00 Seltsingu Tammetõru jõuluõhtu

Saue Kilb VI voor

Nii nagu tuntud jutus oli kalendritegija oma tööga kimpus, nii sattus kimbatusse ka küsimuste koostaja eelmise voo esimese küsimusega. Sest arvustame V voo küsimuste arvuks üheksa ning seekordses voores on küsimusi 11.

VI VOORU KÜSIMUSED:

1. Missugusest hoonest on jutt? Selle põhiosa ehitati 1792.–1800. a Itaalia pseudorenessansi stiilis, hiljem on maja mitu korda laiendatud, seejuures restaureeriti põhjalikult 1948.–52. a. Oma praegust nime hakkas ametlikult kandma 1902. aastal.
2. See toiduaine oli Hiinas tuntud juba kolm tuhat aastat tagasi. Selle tootmiseks tuli puuviljamahla termiliselt töödelda. Euroopasse jõudis valmistamisõpetus Marco Polo vahendusel. Millest on jutt?
3. Kes oli see NSV Liidu äsja surnud kosmonaut, kes ainsana NSV Liidu kosmonautidest ei kuulunud kommunistlikusse parteisse?
4. Juba Piiblist on tuntud piimatoitu, millest pikal kuumutamisel valk eraldub ja hilisemal kasutamisel toode pannil ei kõrbe. Kuna vitamiinid töötlemisel hävivad, siis on roa toiteväärtus väike, kuid see on maitset meeldiv ja tahketest rasvadest üks paremaid. Mis on see suhteliselt kallis aine, ka üks kosmeetikute lemmikuid?
5. Napoleon on öelnud, et „kui venelast kratsida, tuleb alt välja tatarlane“. Kes oli see kirjaoskamatu, kuid midugi üsna edumeelne Venemaa valitseja, kes allkirja asemel kritseldas ürikutele pääsukest meenutava kujundi, sest ta nimi tulenevat tatarikeelsest pääsukestest?
6. 2005. aasta oktoobri lõpus toimusid Ukrainas Lutski linnas ühe ürituse raames ka selle ala Ukraina esimesed meistri-võistlused. Mis alal?
7. Praegusel keerulisel ajal kuuleme ikka ja jälle, kuidas palku alandatakse. Aga Saue on olnud ka üks „hea ja õiglane“ mõisahärra, kes mõisateenijate palku kogunisti tõstnud. Kes?
8. Perestroika käivitumisega hakkasid muutused toimuma ka Saue asuvas Harju EPT-s, sest anti võimalus moodustada väikeettevõtteid. Milline oli esimene Harju EPT baasil moodustatud väikeettevõtte?
9. Kaks Eesti olümpiamedalimeest hukkusid sõja ajal Nõukogude tagalas. Kes?
10. Tartus peeti tänava sügisel esmakordselt omapärane võistlus „Isad ja Pojad, Emmed ja Mehhaanikud“. Mis alal võisteldi?
11. Küsime Eesti poolsaart, kus asub tervelt kaks tuletorni, millest üks on Eestis ainus töötav puittuletorn, ehitatud 1859. aastal. Poolsaare nimeline praam oli tegev Eesti esimeses katastroofilms „Keskpäevane praam“. Mis poolsaar?

V VOORU KÜSIMUSED:

1. Riikide vappidel kasutatakse ohtralt fauna esindajaid. On loomi, on linde, on mereelukaid. Kuid millise riigi vapol on vaid neli madu?
2. Rostra oli Vanas-Roomas foorumi kõnelava. Selle kaunistamiseks kasutati vaenlaselt vallutatud trofeede teatud osi. Millega kaunistati rostrat?
3. Millest on jutt? Albaania keeles – kravate, horvaatia keeles – kravata, türgi keeles – kravati. Brasiilias kutsutakse seda ravata ja Indoneesias – cravache.
4. Ühe tuntud raadiohääle perre sündis 9. septembril 2009. a pisitütar, kes sai nimeks Lakendra Amerii. Esimese nime leidis paar Internetist, teise nime aga kombineeris perekond ise. Küsime, kes on see tuntud ringhäälingumees, kelle peres kasvab ebahariliku nimega tüdrukutirts?
5. Maailmakuulsale matemaatikule C. F. Gaussile teatati kord töötamise ajal, et ta naine on suremas. Mis Gauss selle peale kostis?
6. Legendi järgi valmistas sepp Ilmarinen Sampo veski kolme päevaga. Millest Ilmarinen Sampo sepistas?
7. Esimest korda toimus Saue linnas konkurss „Kaunis kodu“ 1998. a, mil ettevõtete seas võitis AS Paulig Baltic. Järgmisel aastal tunnustati vaid elamu, aga 2000. a tõsteti esile ka kaht ettevõtet-asutust. Keda?
8. Saue Gümnaasiumi hoone valmis 1985. a. Kes oli koolimaja projekti autor?
9. Kes eestlastest ja mille eest sai 1912. a Stockholmi OM-il Rootsi naljalehe „Söndags Nisse“ välja pandud karika pealkirjaga „Vastu pidada, mitte järele anda“?
10. Legendaarne Paavo Nurmi võistles Eestis neli korda. 2. augustil 1927. a võistlus Tartus oli aga omapärane. Mille poollest?

Eelmise voo õiged vastused on järgmised:

1. –
2. Sõjalaevade ninamikkudega
3. Lips
4. Alari Kivisaar
5. „Paluge tal hetk oodata – ma saan kohe valmis.“
6. Piiritaja sulg, viljaka lehma piim, odratera, suvise lamba vill
7. Lasteaed „Midrimaa“, AS Fors MV
8. Maaja Nummert
9. Elmar Reiman, kes lõpetas maratonijooksu viimasena
10. Nurmi vastaseks 3000 meetri distantsil oli eestlaste 3 x 1000 teatemeeskond.

Neljapäeval, 10. detsembril

kell 18.30

Keila Miikaeli kirikus

Saue Gümnaasiumi
jõulukontsert

„Su mõte läbi
aja rändab“

Esinevad: Saue Gümnaasiumi
Väikeste Tädrakute Koor
lastekoor Tirtsutajad
noortekoor
ansambel Õašir jt

Kõnõlzvad: Keila kirikuõpetaja Margk Roots
ja Saue Gümnaasiumi kaplan Urmas Viilma

Saue Kontsertsügis 2009
Lõppkontsert
Reedel, 11. detsembril kell 19.00 Saue Gümnaasiumi aulas
Esinevad
Iljo Toming
ja **Peep Ojaveski**
kitarridel
Kavas: hellilooja ja kitarristi Django Reinhardt'i muusika
Sissepääs: 25.- / 50.-
Teetavad: Kultuurkapital, Harjamaa Omavalitsuste Liit, Saue linn ja Saue Muusikakool.

Sarja „Saue lane liikuma“ IV etapp

UJUMINE

toimub pühapäeval, 13. detsembril kl 9.00–14.00 Saue ujulas

Läbida tuleb vabas stiilis 250 m, ajavõtuta, ajalimiidiks on 1 h.
*Kuni 10-aastastele lastele 50 m. Kasutada võib ujumislaudu ja -rõngaid.

Etapist osavõtuks palume **EELNEVALT KINDLASTI REGISTREERUDA** ujulas või telefonil 659 6669.

Tule kindlasti!
Tule koos perega ja paneme Saue üheskoos liikuma!

Sarjast osavõtt on tasuta!

Võta kaasa oma osavõtukaart! Kui sul seda veel ei ole, saad selle vormistada kohapeal.

Info ürituse kohta:
Saue Huvikeskuse spordivaldkonna juht
Terje Toomingas
+372 5343 5655
terje@saue.ee

SAUE MÄLUMÄNGU ESIVÕISTLUSTE

SUPERFINAAL

VÕISTLEVAD
SAMMAS, TAMMETARK, ETTUR

SUPERFINAALI JUHIB JA VABADEL HETKEDEL
MUSITSEERIB EESTI TARKADE KLUBI LIIGE JÜRI AARMA

VÕISTLUSTE DEAKOHTUNIK ON
EESTI MÄLUMÄNGULIITU JUHATUSE LIIGE
TENNO SIVADI

SUPERFINAAL TOIMUB SAUE GÜMNAASIUMI AULAS
19. DETSEMBRIL ALGUSEGA KELL 12.00

SISSEPÄÄS PRII

TULE JA NAUDI MÄLU MÄLUMIST,
KAASA SAAVAD LÜÜA KA DEALTAATAJADI

SAUE MÄLUMÄNGUKLUBI

Tarbijainfo ja teated

29. detsembril kell 19.00
Saue koolimajas

AASTALÕPUPIDU

Tantsuks Rein Laaneorg ja ansambel President

Esinevad showgrupp Vikerkaar ja noored muusikud

Õhtujuht Leo Uulma

Pidu on laudadega
Avatud baar

Piletid hinnaga 100 krooni müügil Saue Huvikeskuses (Saue koolimajas ruum 124) T-N 15.00-18.00

Korraldab Saue Huvikeskus

Saue linna jõululaat

13. detsembril kell 11.00-14.00
Saue Gümnaasiumis

**TULE KOGU PEREGA
JA OSTA OMA JÕULUKINGITUSED!**

Müügil:
käsitöö, küünlad, raamatud, jõulukaardid, toidukaubad

Töötavad:
11.30 jõulukaartide ja pakupikkude meisterdamine
12.30 küünalde kaunistamine

Heategevuslik Õnneloos!
Pakutakse glöggi ja piparkooke!

Esinevad:
rahvamuusikaansambel Saue Kägara
ja Saue Gümnaasiumi solistid

Kauplejaks registreerimine: sauehuvikeskus@hotmail.ee, tel 659 5009, 522 4337

Korraldajad: Saue linn, Saue Gümnaasium, Saue Huvikeskus, Saue Raamatukogu, Saue Gümnaasiumi hooldekogu, LC Saue, Saue Haisaltis

KARJUKOOLITSE ESTONIA

Harjumaa Ball

30. 12. 2009 kell 18.00

GERLI PADAR ANDRES KÖSTER VILLO VESKI
MARGO MATVERE EDUARD SALMISTU JANNE SEITSEMÕ
MARIKA VAARIK TWISTER SHOWTANTS URMAS PÕLDMA
OLLE LICHTFELDT VAGILASED HELEN LOKUDA TIT KALLISTE
PRIT VOLMER TURBA GÜMNAASIUMI TUTARLASTEKOOR
EMTA KAMMERTORKESTER
IVETA JORISSON HARRY ILLAK
HARJUMAA HOORTE PUHIVUORKESTER

Piletid 175 - 580 krooni
Info ja tellimised: tööpäevadel kell 10.00 - 16.00
tel 6831 266, e-post: natasa@opera.ee

6. DETSEMBER ALGUSEGA KELL 11.00

Vanamoisa Jõuluturg

TASUTA!!!

PÄEVA JUHIB LÕBUS JÕULUSOKK
PONISÕIT, PÄKAPIKULA, TÖÖTOAD JA RAHVAMUUSIKUD

TULE KOOS PEREGA JA OSTA OMA JÕULUKINGITUSED
MÜÜGIL KÄSITÖÖ NING TERVISE-, TOIDU JA LASTETOOTED

WWW.VANAMOISA.EE

SELSIMAJAS:
12.00 LEIVAKÜPSETAMISE
TÖÖTUBA - NÄPUNÄITEID
JAGAB LEILA LINDSALU

12.30 SATUNALLETI
MEISTERDAMISE
TÖÖTUBA LASTELE

13.00 SUUR PÄKAPIKULA
- TEGEVUST JUHIB VARVA
PÄKAPIKK

14.00 JÕULUEHETE JA
KAARTIDE TÖÖTUBA

KAUPELJAKS
REGISTREERIMINE:
KATRIN@KODUKYLA.EE,
TEL 51 40761, 6780921
ENNE 01. DETS
REGISTREERINUTELE
KOHAUMAKS 50 KROONI

Ele Nlu Studio's

EXCLUSIVE CARE FOR YOUR BEAUTY

- Juuksur (meeste, naiste, laste)
- Kosmeetik
- Maniküür
- Solaarium
- Küünetehnik
- Pediküür
- Kõrvarõngaauatud

Tel. 7111 634, www.elestudio.ee Pärnasalu 11, Saue

**Selle reklaami esitamisel
kõikidele normaalhinnaga
kosmeetiku- ja juuksuriteenustele
ühiekordne soodustus -10%**

Soovin osta korterit Sauel

Hind kuni 550 000.-
Indrek (tel 558 6386)

KINGSEPP

Parandab Teie jalatseid
E-R kell 09.00-17.00
Saue Kaubanduskeskuses.

Vabamüürlaste ja teiste salaühingute
autasude ning ametirahade näitus

Rafael Amose erakogust
Saue linna Raamatukogus (Nurmesalu 9)
alates 7. detsembrist 2009

BeGreen

Kasutatud riided kogu perele!

E-R 10-19
L 10-15
Saue kaubanduskeskus

express Post

Express Post AS on alates 1998. aastast tegutsev ajakirjandusväljaannete tellimise ja kojukandega tegelev ettevõtte

Otsime Sauele
LEHEKANDJAJD

kelle ülesandeks on väljaannete varahommikune (5.00-6.45) kanne. Töötasu on 50.- krooni tund + reklaamikande tasud.

Oma soovist palume teada anda telefonil 617 7717 või täita CV aadressil www.expresspost.ee/395

Müüa loovutuseas
liri punase setteri kutsikad

Kutsikad vaksineeritud, mikrokiibitud ja tõupaberitega.
<http://www.windchartsetters.com/>
tel 5343 1676

Töökuulutuste avaldamine Saue Sõnas TASUTA

Otsin tööd

Otsin tööd eelkõige **elektronika valdkonnas**, samas sobib ka töö teistes valdkondades. Hiljuti lõpetasin õpingud telekommunikatsiooni erialal. Olemas ka töökogemus. Oman B-kat juhiluba ning autot. Olen noor, töökas ning kohusetundlik. Pakkuda võib ka poole kohaga tööd.
Tel: 5645 0523, e-post: ess10@hotmail.ee

Üür

Üürile anda **kanaliga garaaz** Koondise tänavas. Hind 600.- krooni kuus+ elekter.
Helistada tel 5563 8683

Teenus

Kvalifitseeritud **pottsepp ehitab-remondib ahjusid, kaminaid, pliite, korstnaid**. Pakun ka **korstnapühkimis-teenust**. Vaata kodulehte <http://www.hot.ee/tanel12345/>. Tel: 5668 1555

Müük

Müüa Sauel **kanaliga garaaziboks**.
Telefon: 5660 7251

Müüa **küttepuid**: lepp - 400 kr/ruum; metsaokaspuu - 400 kr/ruum; kask - 500 kr/ruum; segapuu - 400 kr/ruum. Transport alates 8 ruumist tasuta.
Tel: 506 2645

Iga lahkumine on raske, iga telesaamine kurb...

Meie kaastunne Sinule, kallis **Katrin**, ema

LEA ANDRESENI
kaotuse puhul
Töökaaslased
Saue Linna Raamatukogust